

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

VVE de Wereldburger

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 29 november 2022

Samenvatting

De inspectie heeft op 8 september 2022 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op voorschool De Wereldburger.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2022 een themaonderzoek uitvoeren naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland. Deze voorschool maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden. In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor de voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

De rijke omgeving met hoeken en aankleding laat de waarde zien die de pedagogisch coaches en pedagogisch medewerkers hechten aan de inrichting van de ruimte. De leiding en het team kijken verder kijken dan dat wat de methode aanbiedt en wanneer dat zou moeten. Zo kijken ze kritisch of het nodig is aan te vullen, zoals ze doen met het aanbod op het gebied van Taal of Rekenen als peuters meer uitdaging nodig hebben. Hiervoor maken ze ook gebruik van het aanbod van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leerkracht van groep 1-2 van de basisschool. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op de voorschool en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

Kinderopvangorganisatie: Impuls

LRK-nummer: 298503669

Totaal aantal doelgroepeuters: 3

Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. De leiding van de voorschool legt (via de houder) aan de gemeente uit of de voorschoolse educatie op orde is.

Wat kan beter?

Door de beperkingen vanwege Corona zijn bepaalde routines verdwenen. De pedagogisch medewerkers geven aan dat zij ouders weer meer willen betrekken bij de ontwikkeling van hun peuter door hen te stimuleren om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Dit willen ze doen door te delen welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

De houder kan een volgende stap zetten door meer locatiespecifiek te bepalen en concreter te beschrijven wat de speerpunten zijn waaraan gewerkt dient te worden en hier vervolgens doelgericht aan te werken.

Er worden algemene doelen gesteld, die de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden (spelen, gedrag, taal, rekenen en bewegen) zouden moeten halen aan het einde van de voorschoolse periode. De voorschool kan nog verbeteren door met hoge verwachtingen na te denken over welke resultaten zij willen behalen met de peuters en vervolgens bekijken of zij die resultaten ook bereiken.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	6
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	7
4.	Reactie van de houder	13

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie, de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op voorschool De Wereldburger.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, pedagogisch coaches, locatiemanager, beleidsmedewerker en manager Kwaliteit en Innovatie. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met een afvaardiging van zowel de locatie als de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
- V** Voldoende
- G** Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op voorschool De Wereldburger.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op voorschool De Wereldburger als Voldoende. We waarderen de kwaliteit op het gebied van Aanbod en Extra ondersteuning met een Goed. De standaard Ontwikkelingsresultaten waarderen we met een Kan beter.

Context

Voorschool De Wereldburger maakt onderdeel uit van Impuls Kinderopvang. De locatie is gevestigd in Amsterdam Nieuw-West en deelt het gebouw met basisschool De Wereldburger. De locatie bestaat uit 4 groepen: 2 reguliere voorschoolgroepen waar 4 dagen per week 16 kinderen van 2 tot 4 jaar kunnen worden opgevangen en 2 ++groepen waar 2 dagen in de week 6 kinderen van 2 tot 4 jaar worden opgevangen. De reguliere groepen delen een lokaal en komen ieder 2 ochtenden en 2 middagen tussen 8.15- 12.15 uur en 12.45-16.45 uur. De ++groepen zijn geen voorschool maar een opvang waar zorgkinderen een plek hebben die waarschijnlijk doorstromen naar het kabouterhuis of speciaal onderwijs.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 21 juni 2021 de randvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op voorschool De Wereldburger.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod			<i>g</i>
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als Goed.

De pedagogisch medewerkers van de voorschool gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat zij doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. Tijdens het bezoek benadrukken de pedagogisch coaches en pedagogisch medewerkers het belang dat zij hechten aan de inrichting. Zij spreken voortdurend over de inrichting als 'de derde pedagoog'. We zien dat er in de inrichting aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig, waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

We waarderen de standaard aanbod als Goed, omdat de leiding en het team verder kijken dan dat wat de methode aanbiedt en wanneer dat zou moeten. Zo kijken ze kritisch of het nodig is aan te vullen, zoals ze doen met het aanbod op het gebied van Taal of Rekenen als peuters meer uitdaging nodig hebben. Hiervoor maken ze ook gebruik van het aanbod van de basisschool. Ook leggen ze niet voor alle gerichte activiteiten vast op welk moment in de week ze aan bod komen. Hierdoor creëren ze ruimte om aan te sluiten bij wat de peuters in het moment nodig hebben. Tenslotte kiezen ze er ervoor om regelmatig met de peuters en hun ouders op pad te gaan naar een plek die past bij het thema, zoals de kinderboerderij.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Ze gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn. De voorschool gebruikt de observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders.

Bij het formuleren van doelen kunnen de pedagogisch medewerkers er nog meer op letten of het concreet genoeg beschreven is welk gedrag ze willen zien bij de peuters. Dat helpt bij de evaluatie: bij concrete doelen kun je beter nagaan in hoeverre een peuter deze heeft bereikt.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat, waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij stellen doelen voor peuters die aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn. Met de recent in gebruik genomen zandlopers helpen zij de peuters richting de afronding van een leeractiviteit of het afscheid van de ouders.

We zien twee verbeterkansen. Ten eerste kunnen de pedagogisch medewerkers nog scherpere keuze maken in welke en hoeveel doelen ze aan willen bieden binnen een leeractiviteit. Ten tweede kunnen de pedagogisch medewerkers nog meer dan ze al doen open vragen stellen aan de peuters.

OP4. (Extra) ondersteuning

De standaard (extra) ondersteuning maakt geen onderdeel uit van het landelijke themaonderzoek naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Omdat de standaard op De Wereldburger wel is onderzocht en gewaardeerd schrijven we dat hier wel op.

De standaard Extra ondersteuning waarderen we als Goed.

Als de peuters zorg nodig hebben die de pedagogisch medewerkers zelf niet kunnen bieden, dan zorgen zij in overleg met pedagogisch coach en zorgcoach voor (doorverwijzing naar en aanmelding bij) externe zorg. De voorschool stelt vervolgens zelf ook een passend aanbod samen dat is gebaseerd op de mogelijkheden van de desbetreffende peuter. Tot slot evalueren de pedagogisch medewerkers regelmatig met ouders of de extra ondersteuning en begeleiding van de (individuele) peuters het gewenste effect heeft. Daarbij betrekken zij de externe partners.

We waarderen de (extra) ondersteuning als Goed, omdat de zorgcyclus helder is voor alle betrokkenen en zo ook wordt uitgevoerd. Hierin handelen de pedagogisch medewerkers, de pedagogische coach en de zorgcoach pro-actief en weten zij de betrokken externe partijen en ouders hierin goed te betrekken. De lijnen zijn kort en de drempels zijn laag. De houder ondersteunt dit proces door het belang te benadrukken van de juiste zorg voor elk kind en handelt daar zelf naar. Zo zijn er infographics die helpen de juiste paden te bewandelen en zoekt de houder voortdurend naar innovatieve oplossingen wanneer de grenzen van de locatie zijn bereikt. Een voorbeeld hiervan is de ++-groep, een opvang waar zorgkinderen een plek hebben die waarschijnlijk doorstromen naar het kabouterhuis of speciaal onderwijs.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als Voldoende.

De leiding van de voorschool en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisschool door, bij de overdracht, informatie over de doelgroepeuters uit te wisselen. Voor alle peuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens. De voorschool en de basisschool komen in toenemende mate tot een doorgaande lijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Zo gebruiken ze dezelfde methode, is er een gezamenlijke jaarplanning en sluiten de pedagogisch medewerkers aan bij de briefings van de leraren. Ook is er regelmatig contact tussen de hbo-er op de groep en de intern begeleider over individuele kinderen of hoe het gaat op de groep en spelen de kinderen regelmatig samen buiten. Tenslotte draagt dat ze werken met een combinatiefunctionaris bij aan de inhoudelijke afstemming tussen voorschool en basisschool. Die doorgaande lijn

kan nog sterker als het gaat om het ouderbeleid en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen. Het contact met ouders tijdens de inloop en het ophaalmoment vinden de pedagogisch medewerkers daarin erg belangrijk. Dit is ook wat wij zien. De vraag is alleen of zij hiermee alle ouders bereiken en voldoende komen tot stimuleren. Door de beperkingen vanwege Corona zijn bepaalde routines namelijk verdwenen. De pedagogisch medewerkers geven aan dat zij ouders weer meer willen betrekken bij de ontwikkeling van hun peuter door hen te stimuleren om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Dit willen ze doen door te delen welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	●		

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als Kan beter.

Voor de locatie zijn geen doelen geformuleerd voor de resultaten die de organisatie met de (doelgroep)kinderen wil bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. Impliciet is het doel dat de peuters hun achterstand in halen en zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 gaan. Wat dat concreet betekent is echter niet afgesproken en opgenomen in het pedagogisch plan van de voorschool. In de gesprekken komt naar voren dat er door de observaties wel een beeld is van het ontwikkelingsniveau dat de peuters bereiken bij hun overstap naar de basisschool. Een stap om te zetten is het formuleren van concrete doelen, passend bij de kenmerken van de kindpopulatie. Daarmee kan de leiding het effect van de voorschoolse educatie evalueren en zich erover verantwoorden.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur		●	
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarden we als Voldoende.

De houder heeft in een beleidsplan opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie wil bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

De leiding van de voorschool evalueert via een cyclische werkend systeem van kwaliteitszorg de uitvoering van het beleidsplan. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties doelgericht en planmatig maatregelen ter verbetering. Ook observaties van het pedagogisch en educatief handelen zijn een onderdeel van de kwaliteitszorg. Daarnaast worden ouders bevraagd op hun tevredenheid.

De houder kan een volgende stap zetten door meer locatiespecifiek te bepalen en concreter te beschrijven wat de speerpunten zijn waaraan gewerkt dient te worden. Zo zou je bijvoorbeeld vast kunnen leggen wat de volgende stap is die de pedagogisch medewerkers op de locatie kunnen zetten binnen hun educatief handelen. Dit helpt vervolgens bij het richten van de observaties door de locatiemanager of pedagogisch coach en versterkt het professionele gesprek tussen de pedagogisch medewerkers over de keuzes die ze maken in hun handelen op de groep.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarden we als Voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan de ontwikkeling van hun professionaliteit op het gebied van voorschoolse educatie. Zo volgen zij verschillende scholingen om hun kennis en vaardigheden te versterken. Ook begeleiding door de coach in de groep is een onderdeel van professionalisering.

In de gesprekken horen we dat de visie op goede voorschoolse educatie wordt gedragen door de locatieleiding en de pedagogisch medewerkers. Zij zijn gemotiveerd en zetten zich in om het beleid uit te voeren en de doelen te realiseren. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zij zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken

en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie verder te ontwikkelen.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarden we als Voldoende.

De houder verantwoordt zich aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Dit gebeurt volgens een format dat de gemeente hiervoor heeft opgesteld.

We zien ook dat de voorschool belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling en aanscherping van haar beleid.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek.

3.2. Ontwikkelingsresultaten gewaardeerd als **Kan beter**.

Voor de locatie zijn geen doelen geformuleerd voor de resultaten die de organisatie met de (doelgroep)kinderen wil bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. Impliciet is het doel dat de peuters hun achterstand in halen en zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 gaan. Wat dat concreet betekent is echter niet afgesproken en opgenomen in het pedagogisch plan van de voorschool. In de gesprekken komt naar voren dat er door de observaties wel een beeld is van het ontwikkelingsniveau dat de peuters bereiken bij hun overstap naar de basisschool. Een stap om te zetten is het formuleren van concrete doelen, passend bij de kenmerken van de kindpopulatie. Daarmee kan de leiding het effect van de voorschoolse educatie evalueren en zich erover verantwoorden.

Wij streven naar optimale ontwikkelkansen voor ieder kind. Het ontwikkelingsgericht werken heeft als uitgangspunt dat ieder kind zich in zijn eigen tempo ontwikkelt. Wij stimuleren de ontwikkeling door uitdagende en aansprekende activiteiten en materialen aan te bieden waardoor zij kunnen ontdekken en al spelende leren. Optimale ontwikkelkansen bieden we door drie bouwstenen, die samen het aanbod aan de kinderen vormen, op een beredeneerde wijze uit te werken, c.q. aan te passen aan de kinderen in de groep.

1. Omgeving en materiaal
2. Aanbod een aanpak
3. interactievaardigheden

Als de peuters starten op de voorschool wordt er ingezet op 80% van de gestelde doelen. Uitgangspunt zijn de SLO doelen die zich richten op 3 ontwikkelingsgebieden:

- Taalontwikkelingslijn
- Rekenontwikkelingslijn
- Sociaal-emotionele ontwikkelingslijn

Per kind wordt de ontwikkeling bijgehouden in het kindvolgsysteem KIIJK!. Op grond van observaties wordt bepaald aan welke doelen we met de kinderen gaan werken: waar zitten de kinderen in hun ontwikkeling en wat is het volgende stapje. Dit leggen we vast in een groepsplan. Voor het opstellen van een volgend groepsplan wordt het oude plan geëvalueerd op de volgende punten:

- Hoe was de betrokkenheid van de kinderen
- Heb je je doelen bereikt?
- Heeft elke collega dagelijks met het groepsplan kunnen werken?
- Paste het aanbod / aanpak bij de kinderen?

Door observaties en registraties worden de doelen naar boven of naar beneden bijgesteld. Ook informatie van de ouders wordt hierbij gebruikt. Wij houden rekening met de grillige ontwikkeling van peuters. Aan het einde van de voorschoolperiode weten wij of de (doelgroep) peuters zonder of met een beperkte achterstand naar de

basisschool gaan.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

